

Konec tekanja od urada do urada? Odkrijte moč lokacije.

4. konferenca »Program projektov eProstor« in 6. slovenski INSPIRE dan

Ljubljana, 9. december 2020. Današnja 4. konferenca »Program projektov eProstor« in 6. slovenski »INSPIRE dan« sta v ospredje postavila doseganje dosežke digitalizacije na področju evidentiranja nepremičnin in urejanja prostora. V letošnjem letu izstopata lokacijska izboljšava zemljiškokatastrskega prikaza in zajem poseljenih zemljišč. V okviru Programa projektov eProstor Geodetska uprava Republike Slovenije ter Ministrstvo za okolje in prostor vodita aktivnosti za vzpostavitev pogojev za učinkovito, racionalno in še uspešnejše delovanje ter usmerjenost k uporabnikom podatkov in storitev.

Z enim klikom odkrijte moč lokacije.

Program projektov eProstor je na eni strani tehnično in strokovno najobsežnejša naloga, na drugi strani pa velik miselni preskok v dojemanju prostorskih podatkov. Prostorske podatke oziroma informacije o nepremičninah in druge podatke je potrebno pretvoriti v digitalno obliko in jih vpeti v enotno državno infrastrukturo za prostorske informacije, ki je kompatibilna z evropsko infrastrukturo. Pri načrtovanju gradnje objektov, urejanju prostora ali upravljanju z nepremičninami je potrebno pridobiti veliko podatkov in dokumentacije, kar je zagotovo povezano z vrsto težav in izzivov, ki so posledica zamudnih postopkov in tekanja od urada do urada. S programom projektov eProstor se uspešno vzpostavlja skupna in enotna informacijska infrastruktura za prostorske podatke v Sloveniji v skladu z evropsko direktivo INSPIRE, tako da bo večino postopkov na področju urejanja nepremičnin in prostora mogoče opraviti hitreje, učinkoviteje in preprosteje.

Ob tem je **Tomaž Petek, generalni direktor Geodetske uprave Republike Slovenija**, povedal: *»Program projektov eProstor stopa v zadnje petino svojega petletnega obdobja, kar pomeni da smo do tega trenutka uspešno realizirali že 4/5 načrtovanih nalog,«* in poudaril: *»Pred nami je zadnja petina projekta, ki je po času sicer kratka, po zahtevnosti pa morda najtežja. Začenjamo namreč fazo implementacije doslej narejenega, v okviru katere moramo preoblikovati obstoječe poslovne procese v skladu z novimi informacijsko podprtimi rešitvami.«*

Neposreden in prost dostop do podatkov za vse uporabnike.

Vzpostavljen je bil informacijski sistem za rokovanje z digitalnim arhivom, saj so danes vsi novi dokumenti takoj vključeni v digitalni arhiv, uvedeni pa sta bili tudi e-uprava in e-poslovanje. Uspešno je bila zaključena lokacijska izboljšava zemljiškokatastrskega prikaza, ki je potekala v vseh katastrskih

občinah in posegla skoraj v vsako parcelo v Sloveniji. V teku sta zajem in kontrola vseh poseljenih zemljišč v Sloveniji. Transformacija podatkov v nov koordinatni sistem in vzpostavitev infrastrukture za prostorske informacije je Slovenijo vključila v Evropski prostorski referenčni sistem, ki je namenjen zagotavljanju povezljivosti in neovirane uporabe podatkov o prostoru na območju celotne EU. Tako je bilo vzpostavljeno sodobno digitalno stičišče zbirk prostorskih podatkov, ki se bo nadgrajevalo še z zbirkami prostorskih podatkov drugih upravljavcev.

»V prenovi sta ponovno prostorska in gradbena zakonodaja, ki odpravljata administrativne ovire, poenostavljata procese ter dajeta podlago za elektronsko poslovanje. Spremenjena zakonodaja bo dala ustrezen pravni okvir za rešitve, ki nastajajo v okviru programa projektov eProstor,« je pojasnil **Robert Rožac, državni sekretar na Ministrstvu za okolje in prostor**. Ob tem je poudaril, da je Ministrstvo za okolje in prostor skupaj z organi v sestavi aktivno vključeno v razvoj skupnega evropskega podatkovnega prostora za zeleni dogovor za doseganje nevtralnega prehoda v brezoglično družbo ter krepitev gospodarskega razvoja, podprtega z digitalnimi podatki. Zato je ministrstvo v predlog programa sklada za obnovo v sklopu Digitalna Slovenija vključilo tudi projekt z naslovom »Zeleni slovenski lokacijski okvir« (poznani tudi kot eMOP).

Kot je povedal **Boštjan Koritnik, minister za javno upravo**, se načrtuje horizontalna integracija informacijskih sistemov eProstora, eOkolja, eVoda in eNarave, ki bo ustvarila pogoje za razvoj digitalnih omrežij in inovativnih storitev na področju urejanja prostora, graditve objektov, evidentiranja nepremičnin, varovanja okolja ter upravljanja z vodami in ohranjanjem narave. *»Digitalizacija bo poenostavila dostop do podatkov in e-storitev javne uprave, kar bo občanom in gospodarstvu omogočalo nemoteno opravljanje storitev tudi v primeru pandemije (večanje odpornosti javnega servisa). V naslednji finančni perspektivi 2021–2027 pa bo digitalni prostor za zelene investicije nadgrajen z umetno inteligenco, vizualizacijo ter uvedbo večdimenzionalnosti in drugih sodobnih tehnologij,«* je še dodal.

Usklajene zbirke prostorskih podatkov in digitalizacija procesov pomagajo gospodarstvu.

Danes je treba prostorske podatke obravnavati kot »digitalno valuto«, zato sta potrebni harmonizacija in standardizacija njihove dostopnosti, uporabnosti in transparentnosti. Ta nov pristop, da ima prostorski podatek vrednost, da je digitalni prostorski podatek premoženje in da je nova storitev na osnovi infrastrukture za prostorske informacije, ki uporablja digitalne podatke, bogastvo, občutno prispeva h gospodarskemu digitalnemu preoblikovanju. Z razvojem navigacijskih naprav in telekomunikacijskih tehnologij smo že nekaj let priča uporabi prostorskih podatkov pri nastajajočih storitvah. Prostorske informacije nam odsevajo fizični svet, v katerem se dogajajo vse človeške, gospodarske in okoljske aktivnosti, ter nam s tem zagotavljajo digitalno (virtualno) različico našega sveta, brez česar ni mogoča digitalna ekonomija. Državljeni, poslovni subjekti, javna uprava in mnogi

drugi deležniki imajo vsakodnevne, pogosto nezavedne, koristi od uporabe prostorskih informacij in s tem povezanih lokacijskih storitev.

»Povezovanje evidenc na digitalni infrastrukturi izboljšuje njihovo dostopnost in državi omogoča oblikovanje storitev po meri državljana, kar prispeva h krepitvi odpornosti družbe kot celote. Zato je pomembno, da digitalno transformacijo družbe naslavljamo celovito, tako v nacionalnem Načrtu za okrevanje in odpornost kot tudi v večletnem finančnem okviru 2021–2027,« je pojasnila **mag. Monika Kirbiš Rojs, državna sekretarka v Službi Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko**. Prepričana je, da nova realnost zaradi pandemije COVID-19 zahteva od vseh nas spremembe in prilagoditve, pri čemer so predvsem digitalna znanja in kompetence bistvenega pomena, ki jih moramo nujno nasloviti na integriran, horizontalen način in v vseh programskih dokumentih.

Kot je izpostavil **Boštjan Koritnik, minister za javno upravo**, bodo informacije, ki bodo dostopne javni upravi, gospodarstvu in posameznikom v digitalni in standardizirani obliki, pospešile digitalni razvoj družbe ter omogočile razvoj različnih inovativnih rešitev tako v upravi kot tudi in predvsem v gospodarstvu. *»Nacionalni podatki o prostoru in okolju predstavljajo podatke visoke vrednosti. Zato bo digitalna transformacija na področju prostora in okolja, ki predstavlja pomemben del stebra 'Digitalizacije' Programa za odpornost in okrevanje, omogočila pospešen razvoj investicij z digitalnim in zelenim prehodom, izboljšala poslovno okolje in prispevala k administrativni razbremenitvi,«* je še dodal.